

Sygn. akt III AUa 312/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lutego 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Jolanta Pietrzak (spr.)
Sędziowie	SSA Marek Procek SSA Marek Żurecki
Protokolant	Beata Kłosek

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2016r. w Katowicach

sprawy z odwołania R. R. (R. R.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji ubezpieczonego R. R.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Częstochowie z dnia 19 grudnia 2014r. sygn. akt IV U 1898/14

- 1. zmienia zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu R. R. prawo do emerytury od dnia 1 lipca 2014 r.,**
- 2. zasądza od organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. na rzecz ubezpieczonego R. R. kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

/-/ SSA M. Procek /-/ SSA J. Pietrzak /-/ SSA M. Żurecki

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 312/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 sierpnia 2014r. numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu R. R. przyznania emerytury.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że ubezpieczony nie wykazał wymaganego 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Za pracę w warunkach szczególnych nie uznano następujących okresów, tj.:

- od 19 listopada 1988r. do 18 kwietnia 1989r. na stanowisku mechanika kierowcy;

- od 20 czerwca 1989r. do 30 czerwca 1990r. na stanowisku mechanika samochodowego;

- od 18 marca 1992r. do 19 lipca 1993r. na stanowisku kierowcy w (...)
(...) oraz

- od 2 września 1985r. do 30 września 1993r. na stanowisku kierowcy samochodu dostawczego/kierowcy autokaru w (...), ponieważ stanowiska te nie są zgodne z resortowymi wykazami stanowisk.

W odwołaniu R. R. zakwestionował powyższą decyzję w zakresie, w jakim organ rentowy odmówił mu uznania zatrudnienia w warunkach szkodliwych w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...), gdzie pracował jako kierowca samochodu dostawczego, a potem kierowca autobusu turystycznego wożącego wycieczki.

Na potwierdzenie charakteru swojej pracy wniósł o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. wniósł o oddalenie odwołania wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 19 grudnia 2014r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie oddalił odwołanie.

Sąd ustalił:

R. R. ur. (...) w dniu 2 czerwca 2014r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury.

Na dzień 1 stycznia 1999r. wnioskodawca wykazał staż emerytalny w wymiarze 27 lat, 5 miesięcy okresów składkowych. Organ rentowy uznał ubezpieczonemu następujące okresy pracy w warunkach szczególnych, tj.:

- od 1 lutego 1977r. do 31 lipca 1979r.;

- od 1 października 1981r. do 31 sierpnia 1985r.;

- od 1 października 1987r. do 11 listopada 1988r.;

- od 9 maja 1989r. do 16 czerwca 1989r.;

- od 17 sierpnia 1990r. do 17 marca 1992r.;

- od 3 października 1994r. do 31 grudnia 1997r. oraz

- od 6 stycznia 1998r. do 31 grudnia 1998r.

w łącznym wymiarze 13 lat, 5 miesięcy i 17 dni.

W Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w C. ubezpieczony zatrudniony był w okresie od 2 września 1985r. do 30 września 1987r.
na stanowisku:

- kierowcy samochodu dostawczego marki Ż. (...) oraz

- kierowcy autokaru o liczbie miejsc powyższej 15.

Przedsiębiorstwo to zajmowało się zasadniczo organizacją wycieczek krajowych i zagranicznych. Ponadto posiadało ono własne hotele oraz restauracje. Ubezpieczony na początku zatrudnienia pracował jako kierowca samochodu dostawczego dowożąc zaopatrzenie do hoteli i restauracji. Następnie zatrudniony został jako kierowca autokaru przy obsłudze wycieczek, które odbywały się głównie w weekendy oraz w okresie letnim. W tygodniu wyjazdy organizowane były od 3 do 5 dni. Poza wyjazdami ubezpieczony pracował na bazie przy obsłudze samochodu (sprzątanie i mycie samochodu, wymiana kół).

Wobec poczynionych ustaleń Sąd uznał odwołanie za niezasadne podnosząc w motywach tego rozstrzygnięcia co następuje:

Na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony wykazał wymagany łączny okres zatrudnienia. Spornym jest, czy R. R. przepracował na ten dzień 15 lat w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony w celu wykazania brakującego okresu pracy w warunkach szczególnych przedłożył świadectwo pracy z Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa (...) w C. z adnotacją o wykonywaniu w okresie od 2 września 1985r. do 30 września 1987r. pracy na stanowisku kierowcy samochodu dostawczego i kierowcy autokaru.

Organ rentowy odmówił uwzględnienia powyższego okresu zatrudnienia, z uwagi na niezgodność zajmowanego stanowiska z resortowym wykazem stanowisk.

Zdaniem Sądu ubezpieczony nie wykazał, iż pracował w warunkach szczególnych przez wymagany okres 15 lat.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym zwłaszcza z akt osobowych oraz zeznań świadków wynika, iż w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w C. ubezpieczony wykonywał zasadniczo pracę kierowcy autokaru o liczbie miejsc powyższej 15 oraz sporadycznie pracę kierowcy samochodu dostawczego. Niewątpliwym w sprawie jest charakter pracy ubezpieczonego, albowiem powyższe wynika wprost z jego akt osobowych, w których stanowisko jego pracy określane jest zasadniczo jako kierowcy. Co prawda w angażu z dnia 11 lipca 1986r. wskazano, iż zatrudniony był także na stanowisku kierowcy - mechanika, jednakże z zeznań świadków jednoznacznie wynika, iż w całym spornym okresie nie wykonywał pracy w tym charakterze. W przedsiębiorstwie byli bowiem stali pracownicy zatrudnieni na stanowisku mechaników. Ubezpieczony jedynie sporadycznie mógł wykonywać pewne drobne naprawy czy wymienić koło, albowiem należało to zadań kierowców autokarów. R. R. natomiast nie wykonywał pracy kierowcy autokaru w sposób stały, albowiem jak wynika z zeznań powołanych w sprawie świadków, w tym przełożonego A. W., turystyka opierała się głównie na wyjazdach weekendowych oraz wyjazdach wakacyjnych. W tygodniu zaś tych wyjazdów był od 3 do 5 dni w tygodniu. W okresie zatem wolnym od wyjazdów kierowcy zasadniczo pracowali na bazie przy obsłudze samochodów, co polegała na ich umyciu, posprzątanu, usunięciu drobnych usterek. Powyższe przyznał także Z. B. zatrudniony w tym samym charakterze co odwołujący. Zeznał on, iż nie pracowali codziennie jako kierowcy autokarów w związku z przerwami między imprezami turystycznymi. Dodał również, iż w okresie przerw między wyjazdami zajmowali się drobnymi naprawami samochodów oraz ich sprzątanu. Jego zdaniem w ciągu miesiąca około tygodnia przebywali na bazie. Powyższe przyznał także sam ubezpieczony wskazując, iż były przerwy między wyjazdami, a zatem jego praca w charakterze kierowcy autokaru nie była wykonywana w sposób stały.

Brak jest również podstaw do zaliczenia do warunków szczególnych jego pracy

w charakterze kierowcy samochodu dostawczego, albowiem w spornym okresie obsługiwał samochodów o dopuszczalnym ciężarze całkowitym poniżej 3,5 tony - marki Ż. (...).

Co prawda na terenie przedsiębiorstwa znajdował się również samochód dostawczy marki R. (...) o ciężarze całkowitym powyższej 3,5 tony, jednakże nawet przy założeniu

że ubezpieczony obsługiwał ten samochód (co nie wynika z zeznań świadków) to doliczenie pracy w tym charakterze nie da ubezpieczonemu wymaganego 15-letniego okresu pracy

w warunkach szczególnych. Praca bowiem w tym charakterze wykonywała była na początku zatrudnienia (przez około miesiąc) oraz sporadycznie podczas przerw w wyjazdach turystycznych. Ubezpieczony nie wykazał również, iż pracował w warunkach szczególnych

w (...), bowiem na tę okoliczność nie zgłosił żadnych wniosków dowodowych

a w odwołaniu wnosił tylko o zaliczenie do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...).

Apelację od tego wyroku wywiódł ubezpieczony zarzucając:

- naruszenie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy ubezpieczony przez okres co najmniej 15 lat wykonywał pracę w warunkach szczególnych;

- naruszenie art. 5 k.p.c. przez niepouczenie ubezpieczonego o możliwości złożenia wniosków dowodowych w toku rozprawy;

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez pominięcie w ocenie materiału dowodowego dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach rentowych, z których jednoznacznie wynika, że w okresie pracy w (...) ubezpieczony wykonywał pracę kierowcy autokaru i samochodu ciężarowego o ładowności 13-20 ton;

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, że w okresie pracy w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w C. ubezpieczony w stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy nie wykonywał pracy na stanowisku kierowcy autokaru powyżej 15 miejsc i że w okresie pracy w (...) ubezpieczony nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych.

Wskazując na przytoczone zarzuty skarżący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury oraz zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Nadto skarżący wnosił o dopuszczenie dowodu z uzupełniającego przesłuchania ubezpieczonego i dowodów z zeznań świadków na okoliczność charakteru pracy jaką ubezpieczony wykonywał w okresie zatrudnienia w (...).

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Mając na względzie podniesione zarzuty Sąd Apelacyjny uzupełnił postępowanie dowodowe i na podstawie dokumentów zawartych w aktach rentowych ubezpieczonego

(k. 21-25,89,108, 121, 126,127) oraz zeznań świadka J. W. ustalił, że w okresie

od 19 listopada 1988r. do 18 kwietnia 1989r. ubezpieczony pracował na budowie eksportowej M. (...). Pracował w charakterze kierowcy i jeździł autokarem dowożąc i odwożąc pracowników na budowę i z budowy oraz jeździł samochodem ciężarowym typu wywrotka marki K.. Ubezpieczony nie pracował jako mechanik, ponieważ na budowie w bazie centralnej było pogotowie techniczne zatrudniające mechaników.

Na podstawie dokumentów zawartych w aktach rentowych ubezpieczonego

(k.21-25, 89,112,113) oraz zeznań świadka J. O. Sąd Apelacyjny ustalił,

że w okresie od 18 marca 1992r. do 19 lipca 1993r. ubezpieczony pracował na budowie eksportowej L. (...) w byłym N. (...). Pracował w charakterze kierowcy i jeździł samochodem ciężarowym marki T. (...). Nie wykonywał pracy mechanika, gdyż samochód się nie psuł
a poza tym w razie awarii korzystano z serwisu zapewnianego na budowach.

Sąd Apelacyjny uznał zeznania powyższych świadków - będących wówczas przełożonymi ubezpieczonego za wiarygodne, gdyż są one spójne i znajdują potwierdzenie w dokumentacji pracowniczej ubezpieczonego.

Wobec poczynionych ustaleń Sąd Apelacyjny uznał, że niewątpliwie również te okresy winny być zaliczone ubezpieczonemu do okresu pracy w warunkach szczególnych albowiem są to okresy zatrudnienia przy pracach wymienionych pod poz. 2 działu VIII wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Wymieniona wyżej poz. 2 działu VIII wykazu A jako prace w szczególnych warunkach wymienia prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalistycznych, pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów, motorniczych tramwajów.

Doliczenie tych okresów do uwzględnionego przez organ rentowy stażu pracy w warunkach szczególnych wynoszącego łącznie 13 lat, 5 miesięcy i 17 dni skutkuje stwierdzeniem, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony legitymował się wymaganym 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych, jako że pierwszy z tych okresów wynosi 5 miesięcy a drugi 1 rok i 4 miesiące.

W tym stanie rzeczy uznać należało, że stanowisko Sądu I instancji, co do tego, że ubezpieczony nie legitymuje się wymaganym stażem pracy w warunkach szczególnych a w konsekwencji nie spełnił przesłanek warunkujących nabycie prawa do emerytury nie jest zasadne.

Mając zatem na uwadze uregulowania art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS uznać należało, że skoro na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony legitymował się wymaganym 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych i posiadał wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 25 lat oraz złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa a w dacie (...) ukończył 60 lat to spełniał warunki do przyznania prawa do emerytury, co oznacza że zarówno zaskarżony wyrok jak i poprzedzająca go decyzja były wadliwe.

Z tych względów Sąd Apelacyjny na mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury począwszy od dnia 1 lipca 2014r.

O kosztach orzeczono po myśli art. 98 k.p.c.

/-/ SSA M. Procek /-/ SSA J. Pietrzak /-/ SSA M. Żurecki

Sędzia Przewodniczący Sędzia

MP